İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
İDARE HUKUKU PRATİK ÇALIŞMA
(Tek Numaralı Öğrenciler İçin)
27.02.2020

OLAY:

Merkezi İstanbul'da bulunan ve tıbbi aletler ticareti ile uğraşan (Ş) şirketi, İzmir'deki ithalatçı (F) firması ile anlaşarak, o güne kadar bazı Amerikan ve İngiliz şirketlerinin yurt dışında üretip fiili bir tekel şeklinde ülkemizde de pazarladıkları markalara oranla çok daha ucuz bir fiyata satabilecek; nüfus planlaması ile doğum kontrolü alanında kullanılan (M) marka bir aracı (spiral) Doğu Almanya'dan getirmiş ve dağıtabilmesi için izin elde etmek üzere Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na başvurmuştur.

Bu başvurudan bir müddet sonra S.S.Y.B. Ana ve Çocuk Sağlığı Genel Müdürlüğü, başvurunun Bakanlık bünyesinde kurulu "Bilimsel Komisyon"da incelendiği ve (M) marka araca (spiral) ait bilgiler ve örneklerinin tarafsız uluslararası kuruluşlara gönderilip standartlara uygun olup olmadığının araştırılması, kullanılan bakır ve plastiğin, tanıtma kitapçığında anlatılan özelliklere sahip olup olmadığının belirlenmesi, teknik kalite kontrollerinin yapılması, fiziko-farmasötik özellikleri ile muhtemel yan etkilerinin saptanması için adı geçen araca ait tüm analiz raporlarının (Ş) Şirketinden istenmesine karar verildiğini bildirmiştir.

(Ş) Şirketi de, bu istem üzerine, (M) Marka aracın Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütü (WHO) standartlarına uygunluk belgesini, daha önce Avusturya ve İspanya'ya ihraç edildiğine ilişkin yetkili makamlarca verilmiş sertifikaları, kullanılan bakır ve plastik maddelerin tanıtma kitapçığında anlatılan özelliklere uygunluğunu gösteren TÜBİTAK raporunu ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın ve Doğum Hastalıkları uzmanı iki profesörün teknik kalite ve fiziko-farmasötik özellikleri ile aracın yan etkilerinin bulunmadığını gösteren raporlarını içeren bir dosyayı, bir miktar araç (spiral) örneği ile Bakanlığa göndermiştir.

Aradan çok uzun bir süre geçtikten sonra, S.S.Y.B Müsteşarı imzası ile (Ş) Şirketine gönderilen 8 Haziran 1987 tarihli yeni bir yazıyla, "Bilimsel Komisyon"un tekrar toplanarak, yukarıda sayılan belgeleri içeren dosya üzerinde yaptığı inceleme sonucu, (M) Marka aracın "İngiltere ve Amerika gibi ülkelerde kullanılmadığı, bir takım yan etkilerini diğer araçlara oranla daha fazla olabileceği ve ABD 'Besin ve İlaç Dairesi' (FDA) ile "Araştırma Konseyi" isimli özel bir İngiliz kuruluşunun raporlarında bu marka araçtan söz edilmediği" gerekçeleriyle Türkiye'de de kullanılmasına izin verilemeyeceğini bildirmiştir.

OLAYLA İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELER

Nüfus Planlaması Hakkında Kanun (2827-R.G.27.5.1983) *(olay tarihinde yürürlükteki haliyle)*

Nüfus Planlamasıyla ilgili eğitim, öğretim ve uygulama hizmetleri:

MADDE 3- Nüfus Planlaması zaruretinin halka duyurulması ve bu hususlarla ilgili eğitim, öğretim ve uygulama hizmetleri Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının koordinatörlüğünde, … yerine getirilir.

Bu maksatla S.S.Y.B. … özel teşkilat kurmaya … yetkilidir.

Nüfus planlamasında kullanılacak ilaç ve araçların niteliği S.S.Y.B.'ca saptanır.

Nüfus Planlaması Hizmetlerini Yürütecek Personelin Eğitimi, Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik ***(olay tarihinde yürürlükteki haliyle)***

Bilimsel Komisyon Kuruluşu

MADDE 5- Nüfus Planlamasında kullanılacak ilaç ve araçların niteliğini tespit amacı ile Bakanlıkta bir "Bilimsel Komisyon" kurulur.

1) Bu komisyon aşağıda belirtilen üyelerden oluşur...

C- Ankara'daki Tıp Fakülteleri Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü Öğretim Üyelerinden iki…

(Olay, Ankara 5 No'lu İdare Mahkemesinin 24.2.1988 tarihli, E. 1987/788-K. 1988/258 sayılı, **YAPRAK** kararından esinlenerek hazırlanmıştır. Bu karar yayımlanmamıştır).

SORULAR:

1- Bakanlığın Türk İdare Teşkilatı içindeki yerini tespit ediniz.

2- Olaydaki işlemleri tespit ediniz. Bu işlemlerden hangisi veya hangileri idari davaya konu edilebilir? Neden?

3- İzin talebinin reddi işleminin hukuka uygun olup olmadığını idari işlemlerin beş unsuru bakımından ayrı ayrı değerlendiriniz.